

Zbranih je bilo več ljudij okoli odra, mej njimi sta bila tudi Nacek in njegov boter. Na stolu pri mizi je sedela Aničina mati: „Le potolažite se mati“, so djali gospod, stopivši k nji, „Anici je dobro, gotovo je srečnejša, kakor bi bila, da je ostala živa mej nami. Bog jo je imel rad, pa jo je vzel k sebi. Kaj se pa ti jokaš?“ vprašali so potem Nacka, ki je ves solzán boječe pristopil h gospodu, da jim na prigovor botrov poljubi roko. „Danes moraš biti vesel, ko si bil pri sv. birmi! Ti je hudo za Anico, je-li?“

„Tako sta bila prijatelja“, dé žalostno Aničina mati. „Kako sta se skupaj veselila birme, a sedaj ta nesreča!“

„Nič ne maraj, nič!“ pogladijo ga gospod po glavi. „Saj je šla Anica tudi k birmi, pa še v nebesa!“

„Kakó pa; njena patrona, sv. Ana, ji je bila pa za botro“, pristavijo stric.

„I, kaj res?“ vpraša nekako neverjetno Nacek, potegnivši z rokavom preko očíj.

„Res, res!“ odgovorijo gospod. „To je bil njen najlepši praznik.“

Spomini iz otročjih let.

(Piše L. Černež.)

22. Naši psi.

Pri nas smo imeli vedno psa, včasih še po dva. Moj oče so namreč imeli pse od nekdanj zeló radi. Ne zastonj: trikrat so jim rešile zveste živali življenje. Vem, da bi radi slišali, kako je to bilo, a vedite, to bi ne bili spomini iz mojih otročjih let. Morebiti vam še to kdaj popišem. Danes pa vam hočem povedati nekaj o treh naših psih, katerih se še najbolj spominjam.

Ko sem bil še prav majhen, smo imeli poleg velikega hišnega variha tudi malega psička, ki je bil z menoj iste starosti. Oče so ga bili kupili nalašč za-me. Človek bi skoraj mislil, da je bilo to psičku znano; kajti vedno je bil pri meni. Delal mi je kratek čas in me ob enem tudi varoval. Gorjé, ko bi si bila kaka oseba ali žival drznila proti meni! Še kokoš ni smela preblizu! Tudi jaz sem imel neizmerno rad svojega tovariša. Vsako jed sem delil ž njim. In vendar sem ga v svoji nevednosti včasih hudo mučil. Legal sem nanj, ga vzdigoval za noge, potegal za rep in uhlja, privezoval ga s težko vozno verigo in Bog vé, kaj vse. No, potrpežljivi psiček mi ni storil nikdar nič. Neki hudobnež mu je pozneje zlomil s polenom nogo. Morali so ga dati odiraču. Še danes vem, kako sem jokal in vpil, ko ga je odgnal tuj mož, in po dolgih štiriindvajsetih letih se mi še sedaj stori nekako tožno-milo, ko se spomnim zveste živalice.

O onem večjem psu pa še vem najbolj to, da se je rad zgrizel s kakim drugim. Navadno je bil na vrhu; kajti bil je močen. Nekoč pa, ko me je spremljal v prodajalnico, je srečal hudega mojstra, mesarjevega „Turka“.

Pograbila sta se grozno. Naš pes je prišel podenj in Turk ga je hudo grizel. Mislil sem, da ga bo umoril in kričal in vpil sem iz vsega grla na pomoč. Ni je bilo. V najhujši sili sem se spomnil, kako so oče včasih take pretepače polili z vodo. Hitro sem zajel s svojim novim klobukom v bližnji mlaki vode ter jo ulil po psih. Pomagalo je. Takoj sta se spustila. Moj spremljevalec je hvaležen skakal okoli mene. Neizmerno dobro se mi je zdelo, da sem ga rešil. Z veseljem sem pripovedoval doma o svojem junaškem činu in — bil sem zelo kregan zaradi klobuka.

Najbolj pa mi je v spominu neki dogodek z našim Varijem. Vari je bil velik, kocast pes bele barve, katerega smo imeli pozneje, ko sem že bil čvrst pastir, star kakih deset let. Ker mi je bilo na paši vedno grozno dolgčas, vabil sem ga rad s seboj. Kedar je bil pri meni, se mi je zdelo, kakor da bi bil doma. Pes me je imel zelo rad, toda jaz sem zahteval preveč potrpežljivosti od njega. Kaj vse sem počenjal ž njim! — Nekega popoldne sem ga hotel za nogo privezati h klinu, ki sem ga bil zabil v zemljo. Vari me je nekolikokrat z renčanjem opomnil, da to vendar ne gre, a jaz se nisem zmenil za „dobro besedo“. Najbrž je moralo psa hudo zaboleti; kajti hlastnil je z močjo po meni. Z zgornjo čeljustjo me je zgrabil nad čelom, s spodnjo pa v duplini nad desnim očesom. To je bil trenutek. Hudo sem se prestrašil, a ko sem se zavedel, ni bilo psa že nikjer več. Hitel sem k potoku in si izpiral rani. Komaj in komaj se mi je ustavila kri. Bolelo me je zelo, toda še bolj me je mučila misel, kaj neki bo doma. Večkrat so me že namreč opominjali, da naj ne delam tako s psom. Tuhtal sem in tuhtal, kako bi zvalil krivdo raz sebe. Nazadnje sem sklenil povedati, da je Vari prišel sam na pašo k meni in me, meni nič, tebi nič, ugriznil. — Mati so se hudo prestrašili, ko so me zagledali, in še bolj, ko sem trdil in trdil, da me je pes kar tako popadel. Ker je že bil nekaj časa videti nekako bolehen in ga še sedaj ni bilo domov, so si mislili, da bi utegnil biti stekel. Naštevali so mi znamenja te grozne pasje bolezni, jaz pa sem zadovoljno kimal, češ, ravno tak je bil Vari! Ko so oče vse to slišali, so poslali k sosedu, da bi brž zapregel ter hitel v sosednjo vas po zdravnika. Sami pa so vzeli resno puško s stene, rekoč: „Treba bo ustreliti psa!“ Sedaj me je imelo! Zdravnik bi naj zastonj prišel in psa bi naj ustrelili — po nedolžnem. Lotil se me je kes. Prijel sem očeta in mater za roko in jima povedal vse po resnici, proseč odpuščanja. Tedaj smo se oddahnili vsi. Pohvaljen sevé nisem bil, a tudi kregali me niso mnogo. Ni bilo treba; kajti imel sem itak dovolj pokore.

Zdravnika ni bilo. Pes je prišel šele drugo jutro domov. Bil je hudo potlačen in plazil se je žalosten po tleh, kakor da je vedel, da ni storil prav. Mene pa je bilo sram pred njim.

